

VIJFDE ZONDAG VAN PASEN

KERK IN HET SPOOR VAN DE OPGESTANE

Datum: 10 mei 2020
Voorganger: Jan Groot
Eerste lezing: Handelingen 6, 1-7
Evangelielezing: Johannes 14, 1-12

OVERWEGING

Je hebt ze vast wel ergens in de stad gezien: de twee woorden: 'HEB LIEF'. Ze staan - groot / klein - op spandoeken en affiches, met eronder de naam: Ronald Westerhuis. Hij begon ermee aan de buitenkant van zijn werkplaats, aan de Willemsvaart, en het verspreidde zich over de stad en over het internet. Desgevraagd gaf hij zijn motivatie:
'aandacht, liefde en respect zijn essentieel in tijden van Corona'.
'HEB LIEF'. Het vindt gehoor, op allerlei manieren zien we het in deze bijzondere maanden om ons heen en in het land gebeuren. 'HEB LIEF', twee prachtige woorden, die voor christenen een bijzondere klank hebben.

Ik kwam erop door de Bijbellesing van vandaag uit het boek Handelingen. Wat is daar aan de hand? Er dreigt in de jonge kerk een conflict, en de inzet ervan raakt aan het hart van de zaak, het gaat om de bestaansgrond van de kerk. De twee taalgroepen van het begin, de Aramees- en de Griekssprekende, komen tegenover elkaar te staan; het verwijt is achterstelling: de zwaksten uit de eerste groep, de weduwen, zouden bij de dagelijkse ondersteuning (de 'diaconie' staat er in het Grieks) worden achtergesteld. Het blijkt concreet te gaan om de gemeenschappelijke maaltijden, zeg maar 'de voedselbank' van toen. Voortrekken, oneerlijkheid, benadelen, het zijn de aloude kiemen voor flinke onenigheid, alleen al de schijn ervan zet altijd weer verhoudingen op scherp.

Hoe pakken de apostelen deze potentiële splijtzwam aan?

Ze roepen om te beginnen de hele gemeenschap bij elkaar,
en benoemen waar het concreet om gaat.

Het gaat hen om de twee pijlers van de kerk, die moeten overeind blijven:
de verkondiging van de goede boodschap en het gebed, nummer één,
en de daadwerkelijke liefde, de concrete zorg voor elkaar,
voor de zwaksten vooral, nummer twee.

Als één van die twee kerntaken niet wordt behartigd,
raakt de kerk uit zijn voegen.

Vervolgens roepen ze voor de diaconale kant, om die wakker te houden,
een ambt in het leven, dat van *diaken*.

Ze laten de gemeenschap uit haar midden zeven wijze mannen kiezen;
zij gaan het voortouw nemen in iets dat altijd weer
de hele gemeenschap te doen staat: daadwerkelijke onderlinge steun
en solidariteit, ook met mensen buiten de eigen kring.
'Zeven mannen', er is elders in het Nieuwe Testament
ook sprake van vrouwelijke diakens.

En de aanstelling, de 'wijding' door gebed en handoplegging,
komt niet tot stand na benoeming door de apostelen,
de diakens worden door de gemeenschap kiezen.

Het valt me op hoe pragmatisch en realistisch
de hele kwestie door de apostelen wordt aangepakt.

De ene kernopdracht van de kerk, de diaconie, het 'HEB LIEF', is in gevaar,
en daarmee óók de andere kernopdracht, de verkondiging.

Het is hoogstnoodzakelijk dat daar een oplossing voor komt,
en dat gebeurt ook: de dreigende tweespalt gaat de kerk uit,
en het aantal leerlingen groeit sterk.

Wat kan dit voor ons, hier, betekenen?

Ik denk met name aan het zoekproces waar we samen in zitten
waarin het gaat om de toekomst
van het Rectoraat en heel Dominicaans Zwolle.

Persoonlijk heb ik door de jaren heen op kruispunten in mijn leven,
als de grond onder mijn voeten in beweging was,
altijd veel houvast gevonden bij Dietrich Bonhoeffer,
de bekende Duitse dominee en theoloog.

Vorige maand, 9 april, was het 75 jaar geleden:
zijn executie door de nazi's, hij werd 39 jaar.

Bonhoeffer zat de laatste twee jaren gevangen,
en hij heeft in zijn cel veel geschreven, dagboeknotities, brieven,
later verzameld in zijn '*Verzet en overgave*'.

Dat isolement heeft daarmee een profetisch boek opgeleverd,
dat nog altijd aan het denken zet.

Hij schrijft daar o.a.:

'ik voorzie een toekomst waarin de plaats en de rol van de christelijke kerk in de samenleving totaal zullen veranderen;
de kerk wordt tot haar twee kerntaken wordt teruggebracht:
bidden en onder de mensen het goede doen'.

Dat zijn voor mijzelf altijd kostbare en troostende woorden geweest.
Vanaf mijn studententijd, toen kerk en maatschappij in volle vaart gingen veranderen, en dat bleven doen, heb ik, voor mezelf terugzoekend naar de kern van kerk-zijn en geloven, vaak teruggegrepen naar die woorden van Bonhoeffer:
het gaat om *bidden*

(alleen of samen, met twee of drie of meer in zijn naam,
de Schriften openen, het Brood breken)
én om *het goede doen*, zeg maar het: '*HEB LIEF*'.
'*Bidden en het goede doen*', en voor mij kreeg en krijgt dat dan het liefst gestalte in een Dominicaanse, katholieke bedding.

Ik hoop heel van harte dat we bij ons zoeken naar de goede toekomst voor het Rectoraat die twee pijlers als oriëntatie, als kern van de bezinning, zullen houden.
Altijd weer zullen we wegen moeten vinden om met hoofd, hart, en handen diaconale activiteiten vol te houden en nieuwe vormen te geven:
'*het goede doen*'.

Evenzeer zullen we in ons midden het '*bidden*' moeten volhouden en behartigen: het vieren, de liturgie, de zorg om de eucharistie en de andere sacramenten.

Wij staan als Rectoraat binnen de ontwikkelingen in heel het klooster op een kruispunt. Het is van het allergrootse belang om daarbij steeds voor ogen te houden wat de kern van ons geloven is.
Ik hoop vurig dat dit ons de komende tijd gegeven mag zijn: de hartslag van het kerk-zijn opzoeken en blijven voelen, in het spoor van Jezus, de Opgestane.